

SLOVENSKI NAROD.

Nahaja vsak dan, izvenemši ponedeljke te dneve po praznicah, ter volja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijaške volja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 60 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se svoje manjše. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvu, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročila, reklamacije, osnenila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

London 16. maja. „Times“ poročajo iz Filadelfije: Rusi so kupili v Ameriki 200.000 pušk, ki so bile od kraja izdelovane za Turčijo; Rusi so naročili še pol milijona pušk.

Iz Peterburga poročajo „Times“: Šuvalov konferira mnogokrat z voditelji vnanje politike. Mirovni vplivi prevladujejo. Zadržki proti sporazumljenju Angleške in Rusije so menj resnobni.

Carigrad 25. maja. General Totleben je rekel, da bode ostro postopal, če prizadevanja za utišenje vstaje ne bodo vspeha imele. Vsled tega, ker so se Lazhi vzdignili, so razpoloženja Rusov pri Batumu v nevarnosti.

Rim 15. maja. Papež je sprejel turškega poslanika Bedrosa, zahvalil se mu je za voščila in misli, ki jih je v sultanovem imenu izrazil, voščil sultanu vse dobro in se mu zahvalil za zaščit in svobode, katere imajo katoliki v Turčiji, ter je izrazil upanje, da se bode to varstvo katolikov ohranilo in na blagost turške države še povečalo. Papež je dal turškemu poslancu Bedrosu veliki križ ordna sv. Gregorja.

Kje je poštenost?

II.

S—c. Ljubljanski „Tagblatt“ neki jako dobro ve, kako se kak narod razvija, on v članku, od 2. maja t. l. trdi, da ljudstvo ne more biti tolikanj za obliko uradnih sporočil, temveč za pravo. On trdi, da je namen naše ljudske šole: Anbahnung eines Verständnisses der deutschen Kultursprache, in pravi: kein Volk hat sich noch durh drakonische

Sprachengesetze entwickelt, kein Volk hat es auf diesem Wege zu höherer Kultur gebracht. Veliko ta naš nemščurki butelj ve, ali tega dozda ni vedel, da si je dal s poslednjim navedenim stavkom hudo brco, negledé tega, da si je neusmiljeno v protislovji. (To pa nič ne škodi, on ima patent za to, da sme nelogičen in bedast biti.) — „Nobeno ljudstvo se nij po drakoničnih jezikovnih zakonih razvijalo“. — Bravo „Tagblatt“! Tu si nekje ta stavek čital in ker si ravno imel „lucida intervalla“, se ti je ta stavek jako pameten zdel, hitro si ga zapisal v svoj članek; ali pride prav k drugim, ali ne, potem nijsi vprašal. Ali jaz, kojega spis si hotel s svojim ovreči, vprašam, kako se strinja to s tem, da v enomer goniš: deutsche Volksschule, deutsches Amt, deutsch, deutsch, deutsch, vse, kar se giblje po Slovenskem, drugače nij rešila!

„Theuere Farben! Schwarz roth-goldgelb! — Diese Affensteisscouleuren, — si erinnern mich — mit Wehmuth — an meinen lieben, lieben Duman“, bi tu po Heineju rekel! Oh ko bi le te čudne nemške manije pri vas ne bilo, polovico pametnejši bi naš „Tagblatt“ jedini duševni zaklad novega naroda v Evropi, slovenskega renegata, okolo katerega se vsa duševna elita naše „nemške“, „ustavoverne“, „liberalne“ stranke zbira, pisaril. Kako hitro se pa zmisli na „Schwarz-roth-goldgelb“, pa mu izbezga krava iz njegovega hleva in samo tele ostane!

„Drakonische Sprachengesetze!“ Vzemi naše šolske naredbe, butelj ljubljanski, v roke, na vsakej strani najdeš take „drakonische Sprachengesetze“, na vsakej strani sili slovenskemu ljudstvu nemščino v šole! Vzemi kak odlok v roke, — vse nemški za slovensko ljudstvo! „drakonische Sprachengesetze“

moj ljubi butelj, in nič družega. In vzemi receptise v roke na nemško tiskanej strani za slovensko ljudstvo izpolnen — „ah fürchterlich drakonische Sprachengesetze!“ —

Bog mi grehe odpusti, pa strašno fleten trap je ta „Tagblatt“, ker kmalu potem, ko ta ukraden stavek prav neumno umesti, pravi: „bei uns scheint man an die völkerentwickelnde Kraft zweisprachiger Drucksorten slovenischer Bescheide und Zahlungsbefehle zu glauben“. To-rej „einsprachig“. Slovensko seveda na Slovenskem, nemško na nemškem, francosko na francoskem, to se samo ob sebi razume! — Ne — to je prav zastarela teorija in uže davno neresnična, „Tagblatt“ docira takole: slovenskemu ljudstvu mora sodnija nemške odloke, nemškemu ljudstvu magari francoske ali angleške, le nemške za Boga ne dati, potem je reč v redu. Pri vsem tem pa za Boga ne: „drakonische Sprachengesetze!“ — Jelite, človek, ki je tako logiko razvijal, ne more dolgo več živeti, tu je kristalizirana pamet!

Pa pustimo te „drakonische Sprachengesetze“, meni se zdi, da mož-pisalec stavka ne, in sam sebe ni razumel, je cel kolovrat v njegovej glavi. Ubogi človek, morda uže penzioniran! Pa ljudstvo nij toliko za obliko, za jezik uradnih sporočil, ampak za stvar, za pravo. Ne ljubo telče ljubljansko, tako neumen naš najneumniši kmet nij, da bi mu za obliko nič ne bilo, ker ta naš modrijan argumentira, dobivši nemški pisano reč: šmentajte, ta je pa dobra, zdaj prebito dobro vem, kaj je tu notri! Sosed veš ti! ne! kdo ve? nobeden, bom že moral doli iti kam, da kakovega učenjaka najdem. No in če ravno nemam časa in če potem kaj zamudim ter v škodo pridem, — nosi — trpi — žuljeva slovenska reva! — Tako neumen mora biti, kakor ljubljanski

Listek.

Leon Brossy.

(Povest, poslovenil Fr. Kr.)

Osemnajsto poglavje.

(Dalje.)

„Kar zadene zasledovanja“, reče Karnar proti Moratinu obrnen tako mrzlo, kakor prej s posebnim gibanjem oči, „se gotovo spominjate, da sem mojim zasledovalcem in Brossyju v mojej hiši zanjko nastavlil!“ — „No, kaj je z Brossyjem?“ vpraša Moratin, ne razumevši pravi pomen Karnarjevih besedij. — „O nič, hotel sem le povedati, da nas ne bo nadlegoval, — to je vse!“ — Karla je razumela to govorjenje in omedlela. On pokliče Moratina. „Ej, nič ne de, jo bova še laglje nesla.“ — „Naprej. Sedaj gremo v staro cerkev, kjer imam, kakor veste, svoj zaklad!“ —

„Je-li to varen kraj?“ — „Prav varen. In ako bi nas ondi napadli, vem za skrivno pot, katero mnihovo stezo imenujejo, ki pelje pod goro ven, mislim, da sem jaz jedini človek, ki za to pot ve.“ — „No, jaz vam popolnem zaupam!“ — „Pojdite kamor hočete, ne boste nikjer nadlegovani, ako se moj smodnik užge in jih polovica na mestu obleži, menim, da bodo imeli dovolj opravila, in mej tem lahko uideva.“ Kakor sta mogla, sta hitela proti velikej gori, katera je jedno miljo od Lorete oddaljena, in tako visoka, da se vidi, kakor bi se neba dotikala. Črez grabna in skozi gozd sta dospela do podnožja, in bila sta pripravljena, na-njo se napotiti. Karnar je vlekel še zmirom Karlo za soboj.

V nobenej deželi na svetu nij pustejših krajev, kakor v spodnji Kaliforniji, kjer se v nekaterih krajih ne nahaja celih sto kvadratnih milj obljudenega mesta. Globoke jame

in visoko skale se vrste z nerodovitnimi planjavami. — Kraj okrog Karnarja in Moratina je bil zmirom bolj samotni, kolikor bližje sta bila Giganti, visoke granitne skale, in strašne jame so se vrstile, dokler sta prišla na kraj, kjer preganjanje neha. Še le ko sta bila na cilju, pri starej kapeli, sta se nekoliko odpočila.

Karla je večkrat dala znamenje, da se je zbudila iz omedlevice, pogledala je in vstala. Mesec je ravno za zalivom vzhajal in obseval moža, mej tem, ko je bila vsa dolina v senci. Prečudno so vrhovi drevja šumeli. Bil je veter, kateri je to šumenje vzročeval. Vse je bilo tiho, le šumenje mrčesov in dreves se je čulo. Na vzhodnej strani od njih je ležal otok Karmins, katerega je mesec obseval in kateri se je videl kakor črna pika na morji, nekaj milj oddaljen od obrežja. Naši ponočni potniki se ne zmenijo za vse to, temveč le njih črno

„Tagblatt,“ oziroma tisti, ki vanj pišejo, potem se mu svetilnica v glavi užge, potem tudi razume pametne te „Tagblattove“ stavke! —

Zdaj še koncem jeden rafiniran Tagblattov zaključek. O ljudje božji, to je mož, on pravi: was nützt es, dem Volksschullehrer den Gebrauch des Deutschen zu verbieten, wenn er desselben bei den, über formellen Sprachunterricht hinausgehenden Gegenständen, wie Naturlehre undrgl. nicht entbehren kann! Mož vzemimo, — da bi naš jezik ne bil še toliko razvit, da bi se ta strašna učnost, kakor se ti naravoslovje dozdeva kolikor se ga v ljudskih šolah učiti more, po njem učila, ali človek, preračuni, koliko stanejo davkoplačevalcem učitelji, ki toliko v nemškem jeziku slovenskim otrokom, ki nemščine ne umejo, pripovedujejo o kebrlih in žovnah, — vse nemim stene nam; preračuni, kako bi vse boljše bilo, ko bi fantek ovce pasel, ali letal okolo ter si krepčal život, vsaj do bomo močnega zdravega človeka, kojemu je tako kakor onemu, ki je v šoli nemško učenost poslušal, ta španska vas! — Ali — zdaj pa nič več, močno se mi dozdeva, da, je ta članek od 2. maja v Tagblattu — znani Tagblattov krški dopisnik in sodelavec pisal, toliko je njegove sorte neumnosti v njem. Srečno butelj, jutri zopet!

Grške namere.

Iz Aten se poroča: „Ako se bode angleško-ruska vojska pričela, bode se iz specifično grških interesov na tri možnosti oziralo: Turška, katera je zdaj popolnem v ruskih rokah, se bode ali Rusiji popolnem udala, ali se bode na angleško stran postavila, ali bode pa ostala nevtralna. V prvem slučaju bode šla Grška kot zvesta zaveznica Angležev z njimi v boj; resno, celo obupno bi bilo pa položnje Grške, ako bi se druga možnost uresničila, ako bi se Turki postavili na angleško stran; a tolaži se Grška s tem, da tega učiniti Turška ne bode imela poguma, in ako bi pa to vse jedno storila, upa Grška tudi v tem slučaju one dežele za plačilo dobiti, da je pomagala (?) Ruse čez Balkan zapoditi. Tudi ako ostane Turška nevtralna, mora iti Grška v boj, ker v tem slučaju je ona Angleškej jako potrebna. Zato se pa močno pripravlja Grška za vojsko. V Atene dohajajo dan za dnevom Armstrongski kanoni, torpedi, torpedne ladije in drugo vojno orožje. V atenskej fabriki za smodnik se naredi vsaki dan 150.000 krogel za puške in 2000 funtov smod-

nika; a — denarja manjka. Upa se torej na posojilo v Angleškej in na njeno pomoč. Jedno kakor drugo pokazalo bode grškej politiki pot.“

Aspirirajo in želé tedaj helenski ti čudni „junaki“ precej mnogo. A da bi kaj doseči znali z lastnim pogumom, dozdej niso še dokazali.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. maja.

Delegacije se snidejo baje 22. in 25. t. m. Ogerska je posebno navezana nje, ker sicer ne more skončati po svojej ustavi deželnega budžeta.

Dunajska trgovinska zbornica je sklenila peticijo na državni zbor in gospodsko zbornico poslati, v kateri se prosi, naj zbornici sprejme nagodbo z Ogersko kakor jo je vlada predložila.

Vnanje države.

V **Carigradu** se baje zdaj zopet s tem vkvarjajo, neko novo organizacijo države na papir spraviti. Sultan hoče štiri komisije imenovati, ki bodo v upravi, pravosodstvu in finančah naredile reforme tako, da bodo kristijani s Turki ravnopravni, sodniki neodvisni, davkoplačevanje bolj urejeno itd. — Vse smo že slišali zadnje dve leti, a vse je na papirji ostalo in najbrž bode še dalje povsod tam, kjer bode Turek vladal.

„Times“ pišejo, da je situacija pred Carigradom jako napeta. To more le pomeniti, da hoče Totleben, ako Turki ne bodo v vsem storili po svojej obljubi hitro Carigrad zasesti. Rusi bi bili nemara najbolje storiti, ko bi ga bili že davnaj. To zdaj sami pravijo v svojih novinah.

Angleška zbornica je 14. t. m. zbrovala celo noč, da 6. jutraj, in sicer vsled ostre opozicije Ircev. — Čemu so Irci oponirali, nij nam še znano. Kaže pa uže (mimo drugih mnozih) tudi ta slučaj, da ima Anglija znotraj dovolj vprašanj rešiti in jej baš nij treba Slovanov zatirati v orijentu.

Nemški cesar je rekel deputaciji ministrov, ki mu je čestitala da je rešen iz smrtnne nevarnosti: V tretjič je bilo zdaj, da se je streljalo na me; kakor je to žalostivo in pretresljivo, vendar nahajam tolažbo v tem da ljudstvo živo sočuti z menoj. Dalje je rekel cesar da je ob času, ko je bil ud državnega ministerstva (kot naslednik) vedno kazal nevarnosti, ki so morale izvirati iz državi sovražnih agitacij. Njegove bojazni so se leta 1848 žalibog obistinile. Zdaj je zopet v povišanej meri nalog državin na to delati, da revolucionarni elementi ne dobodo nadvlade. Vsak minister mora svoje storiti; posebno je gledati na to, da se narodu vera (religija) ne izgubi. To zabraniti je njih glavna naloga.

V zbornici je socijalni demokrat Ritting-

hausen protestiral v imenu svojih tovarišev, da se Hölel vtika k njegovej stranki.

Dopisi.

Iz Gorice 14. maja. [Izv. dopis.] (Po volitvah v goriško trgovinsko zbornico.) To vam je bila agitacija! Kaj jednacega še Gorica nij doživela. Parola je izšla od naših v Italijo škilečih italijanisimov: „zatreti moramo najmanjšo slovensko prikazen v trgovskej zbornici, ter izbaciti vse, kar po avstrijskem diši!“ Znani goriški patrijot, ki je pa uže poskusil „sladkosti“ „nell' Italia beata!“, dal je tajne instrukcije našim lahom in italijančičem, po katerih bi se imela uničiti tako zvana slovensko-avstrijska stranka. Združila sta se celo „Goriziano“ in „Isonzo“, najhujša nasprotnika samo zato, da pač ne pride noben pošten Slovenec v trgovinsko zbornico in čuje! pravi slovenski kandidat — bil je le jeden. Ven z rusofili, kričala stá dan za dnevom pred volitvami oba tukajšnja lahonska lista, ter tako nesramno o Slovencih kvasila, kakor da bi bili ti v resnici kake — živali. Proč se Slovenci! vpila je cela druhal, brez katerih bi ne mogli goriški lahonski trgovci niti živeti, ko bi jim ti hrbet obrnili. In to vsak pošten in nepošten mestjan dobro vé, da brez slovenske kupčije Gorica je materijalno — izgubljena, a da bi pa par slovenskih trgovcev sedelo v trgovskej zbornici, kar jim gre po vsej pravici, tega nikdar, vpilo je strastno renegatstvo nasprotné stranke italijanisimov, naj nas stane, kar hoče!

V znano trgovsko hišo, ki jo Tolminci in Bovčanje najbolj podpirajo, poklicali so se vsi italijanisimi, lahoni in lahončiči, mej njimi seveda je bil glavni vodja kraški renegat Strechel (nekdej Strekelj, kakor se še danes domača hiša rodoljubno odlikuje). To so vam bili ljudje vsake branže zastopani, katerim posameznim je bila dana agitacijska rola, celo kraškega Čuka (sedaj Zucchi) so bili angažirali, da bi ulovil kacega slovenskega renegata na lahonske limance. Komandirani magistratni (!) slugi, lahonski dacarji in vsi oni goriški pohajči letali so kot besni od vrat do vrat, ter obetali volilec zlate gradove, če bodo glasovali za — italijanisime, pa tudi dobro plačevali so, kajti jeden volilen listek veljal je od 10 do 50 gold. Trgovske zbornice razpošiljalcem volilnih listov sledil je od vrat do vrat prav nesramno špijon italijanisimov, ter odsvetoval napisati lastno mnenje

delo jim roji po glavi. „Tukaj nihče klica deklice ne sliši,“ reče Karnar, „jej bodem ruto odvezal.“

V tem trenutku se začuje strašno bobnenje na tistem kraji, kjer je stala Karnarjeva hiša. Temno rumen ogenj in dim sta napolnila zrak. Z veselim krikom je Karnar pozdravil to strašno grmenje. „Ha, ha! Je uže po njih!“ je dejal, „ko bi bila le sedaj moja ladija tukaj.“ Ko je to govoril, je zrl proti jugu in ugledal malo lučico. To je bila luč, katero je tako dolgo pričakoval. Zmagovalno je vskliknil, kajti zagotovljen je bil, da je njegova teško pričakovana ladija došla.

Devetnajsto poglavje.

Fernandez je bil zelo vesel na poti proti starej cerkvi, kjer je bil Karnarjev zaklad zakopan. Še bolj ga je to veselilo, da je tako lahko Moratina zapodil in si tako pot do svo-

jega podvzetja naredil. Šel je tiho zvižgaje po samotnej neogljajenej stezi, ne srečavši žive duše. Naposled dospel do stare razvaline, kjer se ustavi. Še enkrat pogleda okrog sebe.

Prej je stala na tem mestu vas, zidana po španskih zmagah, od katere pa nij ostalo družega kot stara, z mahom poraščena cerkev, katera, v hitrosti zidana, je imela namen, hiša za božjo besedo biti. S časom pa se je vas zmirom bolj proti obrežju razširjala in se imenovala Loretto, okolico stare cerkve pa so zvali Villa Antiqua. Ker je bilo mej ljudstvom razširjeno, da straši v onem kraji, so jo malokdaj obiskavali. Karla in Jola ste večkrat sem prišle, in prvej je bilo namenjeno tu nekaj strašnega doživeti.

„No, tukaj sem,“ mrmra sam soboj Fernandez, „to je kraj za sove in lisice, dobro, da sem pravo pot našel do sem!“ Kmalu zapazi vhod v cerkev. Bil je z drevjem in

grmovjem obraščen in po starih stebrih, katera sta nosila vrata, se je ovijala trta tako gosto, da se še skoraj vhoda spoznati nij moglo. Bilo je vse tiho, le sova je zdaj pa zdaj neznano zakričala. Strah je malo pretresel Fernandez, pa vendar je šel dalje. Veliki steber se je bil pogreznil in vhod s kamenjem in zidom zamašil tako, da je naš popotnik komaj prilezel s svetilnico v cerkev. Na obeh straneh stene so bile male luknje, da so nekdej sovravnika opazovali in da je solnce skozi nje v hišo božjo prisijalo, sedaj pa, ko uže kako stoletje nij nihče snažil cerkve, prevlekli so jih pajki s svojimi mrežami jako gosto.

Fernandez zapazi po dolgem trudu kamnite stopnice v ozadji kjer je bila nekdej leca. Hodivšemu pod ruinami, se posreči pot v neko luknjo najti.

Našega znanca mrzel pot oblije. Dasiravno je svetilnica njegova le malo razsvitljevala, je

volilca, kar se nam pa zdi najhujši nepostavni terorizem nižjega trgovskega stanu. Panjakovi sinovi, katerih oče je iz nič postal najbogatejši kupec a le s slovenskim gorskim maslom, sirom itd., plazili so se od štacune do štacune ter gorje onemu, ki jim je kaj na dolgu, če nij za njih mameluke glasoval. In te je izpremljal ter naše domače slovenske trgovce hotel prevariti sin poštenega Brica, ki je na kviškem taboru navdušeno vihral klobuk za Avstrijo, c. k. uradnik in spé, ki nam je pred nedavnem iz bele Ljubljane došel, sicer je pa le smet, ki jo najmanjši veter odnese izmej pošteno slovenskih narodnjakov. Mi ne moremo razumeti, da li je na pravem mestu od onega c. kr. slovenskega uradnika agitirati za najhujše sovražnike lastnega naroda in Avstrije. Priporočamo mu pa, da naj se varuje, da ga ne bodo sedanjí njegovi lahonski prijatelji necega dne izmej svojih krogov izbacnili, kakor se mu je pri necem nemškem društvu pripetilo. Drugemu renegatu, katerega ranjki oče si je na Notranjskem prvo boga tijo sè slovenskim ljudstvom pridobil, bila je naloga naše Solkanke preveriti, a na pol mu je izpodletelo kajti, šest jih je protestiralo proti zapeljivcu. Čudí se bode svet Solkanu, kjer je prva narodna zavest oživela, kjer imamo narodnega župana, narodnega učitelja etc. a kaj se hoče — Slovenci smo povsod zadnji pa prekasni. „Bo uže bolje!“

In pri vsej strastni agitaciji, pri vsem dragem podkupovanji pri strašanskem letanji propala je slavna stranka italijanisivov z renegatom Štrekeljem vred sè svojimi šestimi kandidati, kajti, v razredu fabrikantov je vsake stranke eden, v trgovskem vsake dva, in pri obrtniškem je zmagala avstrijska stranka s pomočjo Slovencev, z vsemi štirimi, kjer se je najmanj nadjala. Ne bomo tajili, da tudi vladna stranka nij sem ter tija za agitacijo kaj potrošila, a slovesno pa smelo lahko trdimo, da od slovenskih volilcev nij niti eden groša prejel, ampak glasovali so izvzemši „vrle?“ Komence, vsi iz poštenega narodno-avstrijskega prepričanja za vladno stranko. Strašno so reveži italijanisi potrti, in kraški renegat, kot znan skupuh baje po vseh gorških štacunah solze toči o zgubljenih novcih, in če pride do še par tacih volitev se bode njegova mošnja precej zljajšala. Pa malim trgovcem pri sedanjí slabi kupčiji je vendar nekaj dobička prinesla zadnja volitev, kajti, volilni kurzi (listki) so bili jako visoki.

vendar videl brezštevilno človeških kostij in glav črez katere mu je bilo iti. Še dalje doli videl je nepokrite kamenite truge, s katerih so mu kostjaki nasproti strmeili. „No, Fernandez, kako misliš sedaj o svojej srčnosti,“ si misli sam pri sebi, „ali bi ne bilo bolje da zbežiš. Tu še za lisice nij prostoraj“

Pa naslednji trenotek se spomni na Moratina in ne more udržati smeja.

Kmalu se mu je zopet povrnila srčnost, ko je v kotu blizu truge necega starega guvernerja tega kraja videl stari polomljen viseč križ, pod katerim je, kakor je Karnar Moratinu pravil, zaklad zakopan.

„Tukaj mora biti,“ reče, veselo na oni kraj hitivši, „malo truda — in moj bo.“ Poklekne ter zapazi kamen, kateri je bil ne davno, kakor se je videlo, premaknjen. Malo trenotkov in kamen je ležal na površji. Pod njim pa vгляda Fernandez močno, čveterooglato

Pravijo, da je propala nasprotna stranka vložila rekurz proti izidu volitve. Prav tako! — Če pride do druge volitve so lahko zagotavljeni, da niti jednega svojih kandidatov v kupčijsko in obrtniško zbornico ne spravijo, ker ljudstvo je še le z daj zvedelo važnost teh volitev in kam pes taco moli, v prihodnje se ne bode dalo zapeljati niti kraškimi ne briškimi — čukom!

Domače stvari.

(† Dr. Henrik Mitteis), bivši profesor in direktor ljubljanske gimnazije je predvčeranjem na Dunaju za svojo staro boleznijo na jetrih umrl. Ranjki je bil rojen l. 1828 v Pragi, ter je prišel l. 1853 za profesorja v Ljubljano, kjer je posloval skoz 13 let in sicer 8½ leta kot profesor matematike, in fizike 4½ leta pa po odhodu g. Nečaseka kot vodja.

— (Vojaške vaje) so se počele 15 t. m. za rezerviste. Od vseh krajev slovenske prihajajo na odpustu in raznih službah bivši vojaki k štiritedenskim vajam. Rezervni častniki bodo vaje dostali pri hrvatskem polku nadvojvode Leopold st. 53.

— (Deželnega predsednika viteza Kalline) soproga, vdova Christ, rojena pl. Bärnfuss, se je pretečeni teden stalno iz Gradca preselila v Ljubljano.

— (Življenje rešil) je 4letnemu dečku tukaj delavec France Čelešnik in dobil talijo 26 gld.

— (V Nabrežini) napravijo rodoljubi veselico v spomin lanskega koncerta Slavčevega pod milim nebom v neleljo 19. maja. Program je: 1. Govor. 2. „Slavčev spev,“ uglasbil Av. Leban. 3. „Kras“, deklamacija. 4. „Jadransko morje“, ugl. A. Hajdrih. 5. „Sirota“, deklamacija. 6. „Pri zibelki“, ugl. K. Mašek. 7. „Lehko noč“, ugl. Zupan. 8. „Poštena deklica“, šaloigra. 9. „Uboj“, ugl. J. pl. Zajc. Vmes bode svirala godba. Začete ob 3. uri popoldne. Vstopnina k besedi 20 kr. Po besedi sledi ples. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Izpred porotnega sodišča.

(Ponarejevanje papirnatega denarja.)

V Ljubljani 15. maja.

Predseduje deželne sodnije svetovalec g. pl. Čuber, votanta sta deželne sodnije svetovalec g. dr. Vidic in tajnik g. Božič. Zapisnikar je avskultant Pij baron Lazarini. Državno pravdnitvo zastopa g. Grdešič, zgovornik je g. dr. Tonkli iz Gorice.

škrinjico. Veselja vsklikne. Hlastno popade škrinjico, koja je pa neizrečeno težka bila, in malo da nij znak padel, — škrinjica je bila prazna. Prvi trenotek je kar onemogel, potem pa mu pride na misel, da je ta na drugej postavljena. Ta misel se mu je prava zdela in takoj začne dalje preiskavati.

Dolgo išče zastonj. „Zmotil sem se,“ mrmra črez nekaj časa, „ali je pa cela reč prazna. — Stoj!“ Zlajci zapazi malo verižico katera je iz kamenja in peska molela, jako težko jo je bilo potegniti. Nazadnje se mu posreči.

Kar ostrmel je zrl na škrinjico pred nogami ležečo. Težko jo je potegnil iz zemlje. Spoznal je na teži to, kar je iskal. „Zaabiti jih je več,“ mrmra, škrinjico na stran porinivši, „kako je težka. Najmenj deset tisoč tolarjev je notri. O Ruy Fernandez, kako si srečen.“

(Dalje prih.)

Na obtožnej klopi sedi 64 let stari Jože Lazar s Sedla v tolminskem okraji doma, kateri je bil uže tožen 13. decembra l. l. pred porotno sodnijo ljubljansko zarad hudodelstva ponarejanja bankovcev v zvezi s takrat oproščenim kajzarjem Janezom Presekom, in v zvezi z zarad tega hudodelstva na 10 let teške ječe obsojenim kmetom in gostilničarjem Francem Fikom iz Crngroba pri Škofjei loki. Pri prvej končnej obravnavi se je predlogom zagovornika dr. Zarnika, kateri je zatoženca Lazarja zagovarjal, sklenilo, da se zaradi nejasnega preiskavanja proti zatožencu končno obravnavanje neha, in preiskavanje proti Lazarju nadaljuje, kajti zatoženca so zagovarjali priče J. Modrijančič, A. Lazar in njegov sin J. Lazar, rekoč da, kar je izročil svojemu sinu posestvo, ne hodi več po svetu.

Denes ga zatožba tudi sledečega dolži: V Ljubljani je 10. januarja l. 1877 prišel v prodajalnico kramarice Veselke v špitalskeji ulici nepoznan kmet, tam kupil za 75 kr. nogovic, in zato kot plačilo dal umazan desetak, katerega kramarica nij hotela sprejeti, temuž zahtevala, naj da drug denar. Na to je neznan kmetič pomolil nov desetak, katerega pa je kramarica takoj izpoznala, da je ponarejen. Da bi bilo mogoče neznanega kmetiča prijeti, pozove ga kramarica v prodajalnico g. Šmida v špitalskeji ulici, rekoč, da ima ona tam novce za menjati spravljene. Kmet gre za njo, tam pa ga, akoravno je večkrat poskusil uiti, ugrabi policija in najde pri njem še dva bankovca po 10 gld., katera sta bila ponarejena. Kmet je bil od Crngroba, gostilničar France Fik. Od kraja nij hotel povedati, kdo mu je te bankovce dal, pozneje pa je povedal.

Sešla sta se namreč s kajzarjem Presekom, in ta mu je povedal, da J. Lazar v Gemoni na Tolminskem preskrbuje ponarejene bankovce. Pisal mu je Fik, in Lazar ga pozove, naj pride v Trbiž. Snideta se tam in se peljeta na Laško v Pijačenco. Tri ure je čakal Fik sam v nekeji gostilni Lazarja, ta je prišel nazaj in povedal, da denes nij mogoče dobiti ponarejenega denarja. V drugič ideta zopet tja in črez dolgo časa se vrne Lazar in Fiku izroči za plačo 20 gld. poštenega denarja 6 ponarejenih bankovcev po 10 gld. Lazar pa še denes odločno taji in pravi, da nij Fika nikdar videl in da se ta laže. Fika stiskajo pri denašnji obravnavi z jako določnimi vprašanji; zagovornik dr. Tonkli in porotnik g. Ditrih ga izprašujeta, tako, da Fik skoraj večino tistega, kar je pred trdil, oporekava. Ravno tako tudi J. Žeblje iz Škofje Loke, kateri je bil z Lazarjem zaprt in kateri je trdil, da mu je Lazar rekel, da on se bode uže iz pravde izkopal, v katero ga je Fik zamotal, denes pravi, da je Lazar mislil s tem le poprejšnjo Fikovo pravdo zarad ponarejanja bankovcev. Vsled tega stavi državni pravdnik predlog, da se daljša obravnava in preiskava proti Lazarju opusti in Lazar takoj izpusti na prosto. Sodnija temu predlogu pritrdi.

Razne vesti.

* (Plin se je vnel) v plinovej fabriki v Holešovci na Českem, ter je raznesel vso streho v zrak in polovico poslopja razrušil. Mašine so ostale nepoškodovane.

* (Nesreča na železnici.) Od St. Pöltena (sv. Hipolita) se 2. t. m. poroča: Strašna nesreča se je na tukajšnjem kolodvoru zgodila. 13 letna hčerka vratarja Nepinskega

je čakala dunajskega vlaka, ki se je ravno na kolodvor pripeljal, da bi potem hitro čez šine skočila; ko je hotela to storiti, zgrabi jo druga mašina, ki je šla za dunajskim vlakom, katere pa ona nij zapazila, ter deklico strahno razmesari. Dete je na ranah čez dve uri umrlo.

* (Vlaka sta se zadela) na ruskej postaji Tastovo. Jeden vlak je hotel ravno iz kolodvora proti Kijevu odpejati se, ku mu pridrži drug nasproti, in s tako silo skupaj trčita, da se je veliko voz popolnem zdrobilo in jeden na drugega se nakopičilo. Strašen je bil krik ranjencev ki so ležali pod zdrobljenimi vozovi. Nesreča je nastala po tem, ker je vlak iz Tastovega prehitro proti Kijevu odšel.

* (Pravda zavoljo ostrupljenja.) Predčerašnje svoje poročilo o ostrupljenju v Parizu dopolnjujemo s tem, da so porotniki lekarja Dauvala v Parizu krivega izpoznali, ker so te misli, da je svojo ženo ostrupil; obsojen je v ječo do smrti.

* (Bratomor.) V batorskej občini na Ogerskem sta se stšla mej soboj dva brata. Mlajši, ki je bil pijanec, zgrabi sekiro, ter vse navzočne ljudi iz družbinske izbe izžene, Starejši brat se mu pa ustavi, na kar ga pa hče mlajši sé sekiro po glavi udariti. A starejši brat ga prijme, v izbo potisne, in dveri za njim zaklene. Zaprti pa zdaj ves divji, polomi vrata, in skoči zopet sé sekiro nad svojega brata. Ta pa zgrabi revolver, in ga mirno onemu nasproti drži; ko je hotel brat se sekiro nanj mahniti, sproži starejši brat revolver, in mlajši se zgrudi na tla; v dveh urah je umrl. Starejši brat se je sam sodniji izročil.

* (Milijon kebrov ali hroščev) se je v Zamosteci na Koroškem v enem tednu nabralo, ki so vsi tehtali 550 kilogramov ali blizu 10 centev. Občino je stalo to nabiranje 23 gld. katere bodo reveži dobili. Ako se pomisli, da vsaka kebrova babica izleže do 30 jajčik, iz katerih potem ogrci izlezejo in 4 leta na vrtilih, travnikih in njivah pod zemljo škodo delajo, želeti bi bilo, da bi se tudi pri nas županije za to bolj zanimale, posebno ker se čuje da tudi pri nas letos v mnogih krajih hrošči mnogo škode delajo.

* (Osemdeset let star prepisovalec) je umrl v Berlinu. V njegovih zapisnikih so našli sledeče vrstice: Jaz sem jeden onih nesrečnih ljudi, ki se s tem živé, da ono prepisujejo, kar drugi mislijo in slabo na papir spišejo. — Slab kruh je to, a bil sem vendar nekoliko srečen. S 16. letom sem začel prepisavati, in nehal sem še le pred dvema letoma, ko so mi oči oslabele. Dve in šestdeset let biti prepisovalec! Kdo ve, kaj se to pravi? V mladosti sem spisal šestokrat 14 do 18 pol papirja na dan, v starosti redko kedaj manj nego 8. Ako tedaj računam, da sem v svojem življenju povprek 10 pol na dan spisal, in ako računim leto le na 300 dni če prav sem mnogo nedelj v pozno noč pisal, namazal sem tedaj lepo število 186000 pol, to je 764000 četrtin papirja, ali 1.828.000 stranij, 24000000 vrst ali okolo jedne milijarde črk. Ako bi to kisto delo razdelil v dele po 6 vrstic in te spisal na jeden palec širok papir, raztegnil bi ta konec lahko do svojega rojstvenega mesta Vratislava, in Berlin bi s tem lahko stokrat ovil. Naj bi bil dobil za vsako črko le jeden vinar, postal bi bil milijonar, in s temi vinariji bi si bil lahko hišo zidal, ki bi po velikosti vse druge na svetu presegala. Iz moje zapuščine se bode razvidelo da so mi za moje delo manj plačali. Prosim le, da se mi v rakev, katero bodem iz milosti dobil, denejo ostanki papirja, peres in črnila, — družega tako nemam,

Zdravstveni svet v Peterburgu je dovolil, da se uvedó Guyotove terne kapsule, ki tako izvrstno delujo zoper prehlade, pri náhodih ter zoper bronhitis in jetiko. Ako 2 ali 3 kapsule pri vsacem obedu použiješ, odleglo ti bode skoro na hip. Vse zdravljenje stoji vsak dan komaj imenovanja vrednih 10 do 20 kr.

Da se ogneš preobilnim ponarejanjem, pazi natančno, ako ima vsaka sklenica podpis g. Guyota v trobarvenem tisku. (86—2)

Zaloga v Ljubljani: G. Piccoli, lekarničar.

Dunajska borza 16. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovih	61 gld. 90	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	64	70
Zlata renta	71	50
1860 drž. posojilo	113	—
Akcije narodne banke	805	—
Kreditne akcije	213	75
London	121	30
Napol.	9	71
C. kr. cekini	5	72
Srebro	105	30
Državne marke	59	90

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka

in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

30 let uže je nij bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žlaht, naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabost, zlatilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavi, šumenje v ušesih, slabost in blevanje pri nosečnosti, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolj nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 sprideval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spridevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru zdravih svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Bréhan a mnogo drugih inenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spridevalov.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Prešlo je uže sedem mesecev, odkar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem valed prsnih i čutnih bolečin, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno gnil, in to zaprečilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalesscière, prišel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutni po mesečnem užitku Vaše tečne in okusne Revalesscière popo nem zdrav, tako, da brez najmanjšega tresenja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav čeró in okusno hrano, kot najboljši pripomoček, ter ostanem Va uđani

Gabriel Teschner,

služatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospod! Valed neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hujsanja in bolečin vsake vrste seden let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, tresle so se vse čutnice na celem životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženi čutnici, katero me je sem ter tja pregajalo in me ne jedni trenutek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnog zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zljajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalesscière in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalesscière zasluži največje hvalo, pridobila mi je zopet zdravje i me stavila v stanje, da morem mojo društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne hvalečnosti in popolnega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varazdin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omodici in tiščanju v prsih.

Evropa: Retslag iz Dunaja. Pri stonu: Seevald iz Monakova. — Dolanec iz Vipave. Wolf iz Trsta. — Svetličič iz Golovca. — Polak iz Dunaja. Arko iz Ribnice. — Suštarščič iz Zelenkova. Pri Mariti: Weiglhofer iz Ljubljane. — Hack iz Dunaja. Battistola iz Trsta. — Wenig iz Dunaja. — Müller iz Gracica. Buchreiner iz Gorice. — Deutsch iz Dunaja. — Neu iz Pariza. Eksstein, Scherber iz Dunaja.

15. maja:

Na dunajske svetovne razstavi obdarjeno z medalijo za napredek in sè srebrno v Lincu 1875.

Prečastitej duhovščini!

Štefan Berlyak,

meščan in izdelovalec cerkvenih dragocenostij, priporoča se za izdelovanje cerkvenega dela vsake vrste, kakor tudi talarov, duhovenskih sukenj i. t. d., solidno in po nizkej ceni. (145—2)

Karoline Berlyak-ove vezenje sè zlatom,

priporoča se v izdelovanje nebes (baldahinov), zastav, zastav za pevsko, strelno, veteransko, in društva požarnih straž. Prejemajo se tudi ornatí za polaganje. Vezemja, ako se dodá tudi tvarina, obrobijo se in skrbno izdelajo, kakor se tudi vsim vprašanjem nemudoma odgovarja.

Fabrika in zaloga:

Dunaj, mesto, Grünangergasse št. 12.

Lastnna in tisk „Narodne tiskarne“.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujsanji.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter e pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več zeni, ko pri zdravilih.

V plehaštih posicah po pol fanta i gold. 50 kr., i fant 2 gold. 60 kr., 2 fanta 4 gold. 60 kr., 5 fantov 10 gold., 12 fantov 20 gold., 24 fantov 36 gold.

Revalesscière-Biscuiten v posicah in Revalesscière-Chocolates v prahu 12 tas i gld. 50 kr., 24 tas 2 gl. 0 kr., 48 tas 4 gl. 50 kr., v prahu sa 120 tas 10 gl. prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijah trgovcih; bili razpošilja duajata hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povsotjih. V Ljubljani Ed. Manz, J. 3 v oboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. P. Rotu, v Celovcu pri lekarju Birnacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca i J. Hirschu, v Zadru pri Androviču. (190)

Zahvala.

Vsem prijateljem in znanec, ki so se udeležili pogreba našega preljubega očeta, za njihove izraze sočutja, — potem narodnej pevske osmerki „Naprej“, izrekamo najgorkejšo zahvalo. (156)

V Ljubljani, 16. maja 1878.

Minka in Franja Suhadolec.

Štev. 7234.

(154—1)

Razglas.

V ponedeljek 20. maja t. l. do polu dne ob 9. uri se bode košnja mestne senožeti ob zagrabškej cesti pod Rakovnikom, in takoj potem košnja mestnih senožetij v Trnovem pri konjači in pri kolizejskem mlinu v najem dajale.

Najemniki naj se snidejo omenjeni dan ob 9. uri do polu dne na senožeti pod Rakovnikom ali „zelenim hribom“.

Mestni magistrat v Ljubljani,

14. maja 1878.

Išče se oženjen

vrtnar,

brez otrok, za posestvo na kmetih. Imeti mora dobra spridevala. — Natančneje izvé se na rimskej cesti št. 2, v II. nadstropji. (146—3)

V gostilnici

„pri zlatem sodu“

v žabjih ulicah št. 3, se dobivajo prav dobra hrvaška vina, liter po 32, 36, 40 in 48 kr., in dobra piva.

Tudi dobodo popotniki tu prenočišče.

Priporoča se

(147—3)

Jaka Milauz, gostilničar.